

POSTANOWIENIE

Dnia 17 października 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Tadeusz Wiśniewski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Dariusz Dończyk

SSA Władysław Pawlak

w sprawie ze skargi H. W. o stwierdzenie niezgodności
z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Apelacyjnego
z dnia 13 stycznia 2012 r., wydanego w sprawie
z powództwa H. W.
przeciwko P.-C. S.A.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 17 października 2012 r.,
zażalenia powoda na postanowienie Sądu Apelacyjnego
z dnia 15 marca 2012 r.,

**oddala zażalenie; oddala wniosek pełnomocnika powoda
adwokata M. M. o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy
prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu przed
Sądem Najwyższym.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 15 marca 2012 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę H. W. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, wskazując, że skarga jest niedopuszczalna, gdyż zaskarżone orzeczenie jest postanowieniem, nie zaś wyrokiem. Poza tym podkreślił, że skarżący wniósł ją z naruszeniem art. 87¹ k.p.c.

W zażaleniu na to postanowienie skarżący zażądał jego uchylenia, wskazując - w obszernym uzasadnieniu - że Sąd Apelacyjny nie był uprawniony do oceny, czy złożona skarga rzeczywiście jest niedopuszczalna.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Należy zgodzić się ze skarżącym, że w odniesieniu do skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia kontrola wstępna jej dopuszczalności przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, jest ograniczona tylko do okoliczności określonych w art. 424⁶ § 3 k.p.c. Jedną z tych okoliczności jest kwestia ewentualnego naruszenia art. 87¹ § 1 k.p.c. W postępowaniach przed Sądem Najwyższym bowiem obowiązuje - co do zasady - zastępstwo stron przez profesjonalnego pełnomocnika. Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu zaskarżonego zażaleniem postanowienia wyraźnie stwierdził, że co do wymienionej skargi wymaganie to nie było spełnione. Stwierdzenia tego, a także jego zgodności z obiektywnym faktem skarżący zresztą nie podważa. Skoro tak, to wszelkie inne argumenty zmierzające do podważenia trafności stanowiska Sądu Apelacyjnego należy uznać za zbyteczne z punktu widzenia procesowego i nie ma potrzeby ustosunkowywania się do nich. Wprawdzie na gruncie kodeksu postępowania cywilnego trudno mówić o istnieniu jakiejś hierarchii przesłanek dopuszczalności skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, jednakże jest oczywiste, że z punktu widzenia pewnego rodzaju logiki procesowej na plan pierwszy wysuwa się wymaganie zachowania odnośnie do jej wniesienia tzw. przymusu adwokacko-radcowskiego. W razie zaistnienia tej podstawy do odrzucenia skargi, pozostałe wymagania jej złożenia stają się bezprzedmiotowe. Znaczenie ma tutaj także okoliczność, że wadliwość skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia w postaci naruszenia art. 87¹ k.p.c. pociąga za sobą

odrzućcenie tej skargi *a limine*, a zatem bez wcześniejszego uruchomienia postępowania naprawczego. Innymi słowy, tego rodzaju wadliwość jest nieusuwalna.

Z tych względów należało orzec, jak w sentencji (art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.).

Wniosek pełnomocnika skarżącego o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącemu z urzędu w postępowaniu przed Sądem Najwyższym także podlegał oddaleniu, gdyż - wbrew wymaganiu przewidzianemu w przepisie § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.) - wniosek ten nie zawierał oświadczenia, że opłaty nie zostały zapłacone w całości lub w części. Sama zaś określenie żądania zawierające ustawowe sformułowanie: „nieopłaconej pomocy prawnej” nie może być, jak to wynika z utrwalonego i publikowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego, utożsamiane ze złożeniem wymaganego prawem oświadczenia. Oświadczenie, o którym mowa, jest obligatoryjnym elementem wniosku, a jego pominięcie stanowi brak, który nie podlega usunięciu.